

Monumentnummer*: 523691

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 15 april 2002
Kadaster deel/nr 82917/139

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Ulft Oude IJsselstreek Gelderland

Locatiennaam Locatieomschrijving
Ulft

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Gendringen T 7817

Omschrijving**

GEBOUW A

De EMAILLEERFABRIEK met WATERTOREN werd in 1913 gebouwd, naar een ontwerp van architect G. Beltman, en is gesitueerd op de hoek Noordstraat en Olde Hutstraat. Opvallend is dat de kop van de watertoren is uitgevoerd in dezelfde stijl als de modelmakerij uit 1902 en het magazijn uit 1905, terwijl de rest van de emailleerfabriek al veel meer de stijl van het zakelijker 'nieuwe bouwen' heeft. Na het stilleggen van de emailleeractiviteiten in 1982 zijn er delen aangebouwd en is het als componentenmagazijn in gebruik genomen.

De emailleerfabriek is gebouwd op een nagenoeg vierkant grondplan en telt drie bouwlagen. De bouwvolumes zijn gegroepeerd rond een grote fabriekshal, die wordt overdekt met een groot aantal sheddaken. De omringende bouwvolumes hebben een plat dak met bitumineuze bedekking.

De gevels zijn opgetrokken in roodbruine baksteen. Gele verblendsteen is ter decoratie verwerkt in de uitgemetselde daklijst en in de boogfriezen van de watertoren. Het metselwerk is uitgevoerd in kruisverband. In de noordgevel is het gebruik van betonnen elementen zichtbaar.

De meest representatieve gevel is de OOSTGEVEL aan de fabrieksstraat Olde Hutstraat. Het gevelvlak heeft een horizontale en verticale geleiding door de toepassing van segmentboog-vormige, ijzeren ramen met roedenverdeling. De ramen worden kleiner naarmate deze

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

zich hoger in de gevel bevinden. De begane grond bevat ramen met een vijftwintigruits verdeling, de vensters op de eerste verdieping hebben een vijftienruits verdeling en op de tweede verdieping een tienruits verdeling. Het gevelvlak wordt beëindigd met een decoratieve, uitgemetselde daklijst, waarin gele verblendsteen is verwerkt.

De ZUIDGEVEL, in een zelfde architectuur als de oostgevel, is slechts voor een klein gedeelte zichtbaar door de belendende bebouwing.

De WESTGEVEL is volledig ingebouwd in het totale complex.

De NOORDGEVEL, aan de Noordstraat, is opgebouwd uit betonnen kolommen waar ijzeren beplating de ruimte tussen de kolommen opvult.

De DRU-fabriek behoort tot de weinige ondernemingen in Gelderland die nog beschikken over een eigen WATERTOREN. De watertoren is in tegenstelling tot de overige delen van de emailleerfabriek rijkelijk voorzien van decoratie. De 25 m. hoge toren is opgetrokken in roodbruine baksteen. De vierkante schacht, waarin het stichtingsjaar van DRU '1754' is aangegeven boven een gele horizontale band van verblendsteen, bevat in drie van de vier gevelvlakken een segmentboogvormig, ijzeren raam met roedenverdeling. De schacht wordt afgesloten met een grotere vierkante betonnen plaat waarop het waterreservoir is geplaatst. De vier gevelvlakken van het waterreservoir zijn identiek en bevatten elk drie vensteropeningen. De gevelvlakken worden beëindigd met in gele verblendsteen uitgevoerde boogfriezen, waarboven een betonnen daklijst ter decoratie van het tegenwoordige platte dak. Oorspronkelijk was de watertoren voorzien van een piramide dak, dat in de nok was opgetild en op die manier een klein torentje vormde.

In het INTERIEUR zijn betonconstructies toegepast. Het bouwvolume ten noorden van de fabriekshal bestaat uit een betonnen skelet van portaalspanten met hoge afgeschuinde hoeken. Het is waarschijnlijk een van de eerste betonconstructies in deze vorm in Nederland. Deze constructie is zeldzaam en historisch interessant.

De bouwvolumes aan de oost- en zuidzijde van de fabriekshal hebben een betonconstructie die is opgebouwd uit balken in dwarsrichting, die in het midden van de overspanning worden ondersteund door een betonnen kolom. De aansluiting tussen de ligger en de kolom heeft een afgeschuinde hoek.

Waardering

- Van architectuurhistorische waarde vanwege het goede en redelijk gave voorbeeld van een fabrieksgebouw uit het eerste kwart van de 20ste eeuw. Het op een hoek gelegen gebouw bevat de watertoren die, ondanks het ontbreken van een dak maar met detailleringen in gele verblendsteen, een markant punt vormt. Daarnaast bezit de watertoren zeldzaamheidswaarde omdat het hier één van de weinige voorbeelden betreft van een fabriekscomplex waarvan de toren bewaard is gebleven.

In het interieur van de drie bouwlagen tellende fabriek is de toepassing van de voor die tijd opmerkelijke betonconstructie bijzonder. Sheddaken dekken de naar achter gelegen grote fabriekshal af en vormen binnen het gebouw een belangwekkend onderdeel.

- Van stedenbouwkundig belang vanwege de situering op de hoek Noordstraat en Olde Hutstraat. Het gebouw vormt een onderdeel van een historisch gegroeid fabrieksterrein en speelt daarin een beeldbepalende rol. Daarnaast heeft het object een ensemblewaarde in relatie tot zijn omringende bebouwing.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- Van cultuurhistorische waarde vanwege zijn oorspronkelijke functie in relatie tot het productieproces van de ijzergieterij welke is verbonden met de belangrijke industriële ontwikkeling in de Liemers en daarmee een aspect van de economische geschiedenis vertegenwoordigt.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Industrie

Industrie

Functie

Emailliefabriek

Fabriekswatertoren